

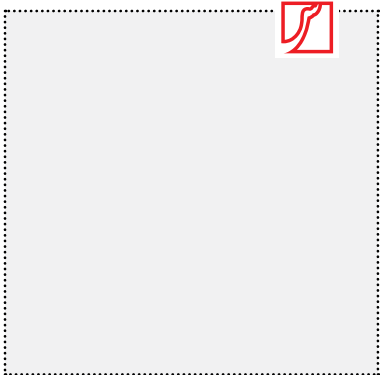
- پنج‌شنبه ۲۷ دی ۱۴۰۳**
- سال هفدهم - شماره ۳۰۴۳**

زینب کبری(س)تکیه‌گاه سیدالشهدا(ع) درروز عاشورا بود

زینب کبری (س) پرورش‌یافته مکتب وحی بود/ دل‌های حق‌مداران متوجه حضرت زینب (س) است

مقامات عرفانی و معنوی بلند حضرت است. ■ **عاقل بودن در زینب (س) راه کسب سعادت بود**

وی ادامه داد: نکته مهم دیگر در خصوص ایشان لقب «عقیله بنی‌هاشم» است؛ عقیله به معنای عاقل بوده و این عاقل بودن در روایات به معنای داشتن عقل حساس‌گر نیست، بلکه به معنای داشتن علمی برای رسیدن به سعادت است، چنانچه امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: «ما عُيِدَ به الرَّحْمَنُ و اکْتُسِبَ به الجَنَانُ» عقل آن چیزی است که به وسیله آن خدای رحمان عبادت شود و بهشت به دست آید.»

- زینت پدر، گل خوشبو...**

عضو هیئت‌علمی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره) در ادامه با اشاره به معنای زینب که آن را زین اب یعنی زینت پدر خوانده‌اند، متذکر شد: برخی نیز معتقدند زینب به معنای درخت یا گل خوشبو است.

سلیمانی سپس با اشاره به همسر و فرزندان حضرت زینب (س) گفت: اینکه ایشان چند فرزند داشته مشخص نیست اما آنچه مسلم است اینکه برخی از فرزندانها به گناه صاحب تذکره الخواص مانند محمد و عون از عبدالله ابن جعفر (همسر حضرت) جزو شهدای کربلا بوده‌اند. جعفر همسران دیگری هم داشته، اما نقل شده که عنوان کرب، نخستین مسئله اینکه ایشان از لحاظ معنوی، عرفانی و علمی مقام بلندی داشت، چراکه امام سجاد علیه‌السلام فرمود: همه ما «عالمه غیر معلمه» بوده یعنی از کسی تعلیم علم را فرا نگرفته‌ایم و به خاطر مرتبه‌ای از لحاظ خودسازی و تهذیب داشت خداوند به ایشان علم غیر لدنی و غیر اکتسابی داد و چیزهایی را می‌دانست که خیلی‌ها با درس خواندن هم نمی‌توانستند به آن برسند که این مسأله مؤید

سپهرغرب، گروه اندیشه – سمیرا گمار؛ عضو هیئت‌علمی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی گفت: تربیت دینی، روحیه مقاوم و مبارز، علم و معرفت بالا، بصیرت فزاینده نسبت به جریان‌های عصر خود و شناخت حق و باطل، شخصیتی از زینب کبری (س) ساخت که پشتوانه و تکیه‌گاه سیدالشهدا (ع) در روز عاشورا بود، به‌طوری‌که بزرگ و عماد خیمه اهل بیت (ع) شد و در مجلس ابن‌زیاد و مقابل سرزنش‌های او خطبه خواند.

حضرت زینب کبری سلام‌الله‌علیها، دخت مکرم امام علی علیه‌السلام و حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله‌علیها، یکی از برجسته‌ترین شخصیت‌های تاریخ اسلام است که با نقش بسیار مهمی که در حفظ و ترویج پیام قیام عاشورا داشت، به‌عنوان پیام‌رسان کربلا شناخته می‌شود. حضرت (س) به‌دلیل شجاعت، صبر، ایمان و بصیرت، الگویی بی‌نظیر برای همه انسان‌ها بوده که با تأسی از مادر گرمی خود، پس از عاشورا و رساندن پیام حق به جهانیان، در تاریخ جاودانه شد و نام و یاد ایشان همواره در دل انسان‌های آزاده و پیروان حق زنده است. سالروز شهادت این بانوی عظیم‌الشان فرصتی برای گرمی‌داشت مقام والاایشان است، بنابراین برای پرهیز از اطلاله کلام آنچه در ادامه می‌خوانید گفت‌گوی خبرنگار گروه خبری سپهرغرب با عضو هیئت‌علمی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره) و سردبیر مجله علمی پژوهشی تاریخ اسلام در آیینۀ پژوهش، در خصوص شخصیت حضرت زینب کبری سلام‌الله علیها و نکات کمتر گفته‌شده از حیات نورانی آن حضرت است.

مشروح گفت‌وگو با وی را در ادامه از نظر می‌گذرانید:

- عالمۀ غیرمعلمه و فهیمۀ غیرمهمه**

دکتر جواد سلیمانی در ابتدای سخنان خود با بیان اینکه اطلاعات تاریخی و روایات موجود در خصوص حضرت زینب سلام‌الله علیها محدود است اما همان مقدار که در مورد سیره آن حضرت به دست ما رسیده گویای چند مسئله مهم است، عنوان کرد: نخستین مسئله اینکه ایشان از لحاظ معنوی، عرفانی و علمی مقام بلندی داشت، چراکه امام سجاد علیه‌السلام فرمود: همه ما «عالمه غیر معلمه» بوده یعنی از کسی تعلیم علم را فرا نگرفته‌ایم و به خاطر مرتبه‌ای از لحاظ خودسازی و تهذیب داشت خداوند به ایشان علم غیر لدنی و غیر اکتسابی داد و چیزهایی را می‌دانست که خیلی‌ها با درس خواندن هم نمی‌توانستند به آن برسند که این مسأله مؤید

اندیشه

عضو هیئت‌علمی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی:

ابوبکر، اعلان حقانیت حاکمیت امیرالمؤمنین (ع) و اعلان ابطال اجماع بیشتر خواص بر سه خلیفه نخست بود.

■ **سه پیام مهم حضرت زینب (س) به تاریخ**
وی اضافه کرد: حضرت زینب کبری (س) نیز به تأسی از مادر خود سه پیام را به تاریخ سپرد؛ اعلان عدم مشروعیت حکومت امویان، اعلان مظلومیت و حقانیت نهضت سیدالشهدا (ع) و در نهایت محکومیت شخصیت‌ها و کوفیانی که بعد از دعوت حسین بن علی علیه‌السلام به خانه‌های خود خریدند.

■ **بصیرت، اطاعت تعبدی از امام زمان است**
سردبیر مجله علمی پژوهشی تاریخ اسلام در آیینۀ پژوهش با اشاره به سومین درسی که می‌توان از سیره زینب کبری (س) فراگرفت، یادآوری کرد: بصیرت این است که انسان نسبت به امام و ولی زمان خود تعبد داشته باشد و همواره از او دلیل و برهان نخواهد یا این‌طور نباشد که هر چه فهمید عمل کند و هر چه از فلسفه اقدامات او نفهمید اطاعت نکند! بسیاری از محبان امام حسین علیه‌السلام در آن عصر این‌طور بودند و حسین علیه‌السلام در کربلا دلیل می‌خواستند.

■ **زینب کبری(س) نفس اطاعت از امام زمان خود را پیروزی می‌دید**
سلیمانی سپس تأکید کرد: بسیاری از کوفیان و محبان مولا حسین علیه‌السلام گمان می‌کردند تنها راه پیروزی، غلبه فوری ظاهری بر خصم است، اما سیدالشهدا (ع) روی غلبه خون بر شمشیر حساب جدا باز کرده بود. مسئله‌ای که برای مردم آن عصر قابل فهم نبود. برای همین بسیاری از افرادی که در بند مشروط امام بودند و به دنبال استدلال می‌گشتند تا همراه شوند، جا ماندند اما زینب سلام‌الله علیها با نور ولایتی که در امام می‌دید دست از حمایت نکشید و نفس اطاعت از امام زمان خود را پیروزی می‌دید گرچه ثمره ظاهری هم قابل پیش‌بینی نبود و به‌نظر می‌رسد که باعث شد با تعبدی که داشت غروب روز عاشورا رازهای پنهان آن آرام کشف شود.

■ **ادب زینب (س) در مقابل پنج تن آل عا**
وی در خاتمه سخنان خود با تبیین چرایی پنهان ماندن شخصیت حضرت زینب (س) قبل از روز عاشورا، اظهار کرد: مسئله، ادب والای حضرت است؛ ایشان در زمان حیات پنج تن آل عبا خود با نشان نمی‌دهد و ادب ایشان باعث می‌شود در تاریخ آن دوره مطالب زیادی از او در دست ما نباشد. اما همان‌طور که عرض کردم بعد از غروب عاشورا شخصیت عظیم و منحصربه‌فرد حضرت تا همیشه تاریخ نمایان می‌شود.

در روز عاشورا بود
سلیمانی مطرح کرد: تربیت دینی، روحیه مقاوم و مبارز، علم و معرفت بالا، بصیرت فزاینده نسبت به جریان‌های عصر خود و شناخت حق و باطل شخصیتی از زینب کبری (س) ساخت که پشتوانه سیدالشهدا (ع) در روز عاشورا بود، به‌طوری‌که بزرگ و عماد خیمه اهل بیت (ع) شد و در مجلس ابن‌زیاد و مقابل سرزنش‌های او خطبه خواند.

■ **اثرگذاری زن مؤمن مسلمان در تاریخ**
وی سپس با اشاره به پیام‌های زندگی حضرت زینب (س) برای ما، تشریح کرد: درس بزرگی که از زینب کبری (س) می‌توان گرفت اینکه با پوشش و عفاف و حجاب می‌توان در تاریخ تأثیر گذاشت، یعنی پوشش، مانع تأثیرگذاری زن مؤمن در تاریخ نخواهد بود و حجاب به معنای انزوا و بی‌تأثیر بودن زن در جامعه نیست.

- او این کار را از مادرش صدیقه طاهره (س)**

آموخته بود
این پژوهشگر و مدرس ادامه داد: درس دوم از زندگی حضرت این است که گاه امام زمان به علت پاره‌ای از ملاحظات نمی‌تواند حرفش را بزند و برخی حقایق را بگوید، اگر انسان به این نکته پی ببرد با دریافت کندهایی مانند سکوت و حمایت تلویحی امام (ع) باید با به عرصه گذاشته و حقایق را فاش کند، همان‌طور که پس از حماسه عاشورا امام سجاد علیه‌السلام در معرض خطر قتل بود و خیلی از حقایق را نمی‌توانست بگوید چون بنای امویان بر کشتن فرزندان امام حسین (ع) بود. (حتی در مجلس ابن‌زیاد، عیبدالله دستور قتل آن حضرت را صادر کرد اما با وساطت حضرت زینب (س) جان ایشان حفظ شد و نجات پیدا کرد.) پس در این شرایط حضرت زینب (س) خطبه‌خوانی کرده و از تعریف عاشورا و فراموشی آرمان‌های امام حسین (ع) جلوگیری کرد. او این کار را از مادر خود به ارث برده بود که وقتی می‌دید امیرالمؤمنین (ع) تهدید شده و اگر شمشیر می‌کشید جنگ داخلی اتفاق افتاده و اسلام نابود می‌شد، وارد میدان شد و فریادش کارساز شد.

- مادر، الگوی دختر شد...**

سلیمانی بیان کرد: در مورد حضرت زهرا سلام‌الله علیها این ملاحظه وجود داشت که چون دختر پیغمبر (ص) بود نمی‌توانستند با او بصیرت را از مادر خود به ارث ببرده بود که وقتی می‌دید امیرالمؤمنین (ع) تهدید شده و اگر شمشیر می‌کشید جنگ داخلی اتفاق افتاده و اسلام نابود می‌شد، وارد میدان شد و فریادش کارساز شد. ■ **مادر، الگوی دختر شد...**
سلیمانی بیان کرد: در مورد حضرت زهرا سلام‌الله علیها این ملاحظه وجود داشت که چون دختر پیغمبر (ص) بود نمی‌توانستند با او بصیرت را از مادر خود به ارث ببرده بود که وقتی می‌دید امیرالمؤمنین (ع) تهدید شده و اگر شمشیر می‌کشید جنگ داخلی اتفاق افتاده و اسلام نابود می‌شد، وارد میدان شد و فریادش کارساز شد.

در حدیثی نورانی از امام صادق علیه‌السلام نیز درباره فایده خلوت با خداوند آمده است: «صَاحِبُ الْغُرْلَةِ مُتَحَيِّصٌ بِخُصَنِ اللَّهِ وَ مُحْتَزٌّ بِعِزَّتِهِ قَبِيَا طُوبَى لِمَنْ تَقَوَّهْ بِهٖ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً؛ هرکه عزلت و گوشه‌گیری اختیار کرد، متحصن شد به حصار خداوند و خود را به حفظ و حراست الهی کشید، پس خوش‌با حال کسی که متفرد و یگانه شد به خدای خود در ظاهر و باطن.» (بحارالانوار، ج۶، ص۱۱۰)

به‌نظر می‌رسد حداقل باید تعدیلی در این

بودند، بدون تردید از آن حضرت حمایت کرد و تا انتها پای این تصمیم ایستاد، توضیح داد: زینب کبری (س) پرورش‌یافته مکتب رسالت و امامت بود؛ یعنی تا ۶ سالگی و زمان حیات رسول خدا (ص) در بیت ایشان بوده و بعد در مکتب حضرت زهرا (س)، علی‌بن‌ابیطالب (ع)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) قرار گرفت و شاگرد این دو برادر شد. بنابراین زینب سلام‌الله علیها پرورش‌یافته مکتب وحی بوده و پنج تن آل عبا را درک کرده و در روح بلندش تأثیر داشته است.

- بانویی که صبر را از حالت انفعالی به یک مقاومت فعال تبدیل کرد**

سلیمانی در توضیح این مطلب که حضرت زینب (س) چگونه مفهوم صبر را از حالت انفعالی به یک مقاومت فعال و سازنده تبدیل کردند؟ افزود: ایشان شاهد مبارزات امیرالمؤمنین (ع)، حضرت زهرا (س)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) در زمان حیاتشان بود و برای همین روحیه مقاوم داشت و با علم و معرفت بالایی که در کلام حضرت سجاد نیز آمده که:«أَتَيْتُ بِحَمْدِ اللَّهِ عَالِمَةً غَيْرَ مُعَلِّمَةٍ، فَهَمَزَةٌ غَيْرُ مُفْهِمَةٍ» علم و فهم را بدون تعلیم از کسی فرا گرفته بود، طبیعی بود که این چنین اثری در تاریخ خلق کند و پیام بردارش را ماندگار سازد.

- ا تفسیر قرآن می‌گفت**

وی این را هم یادآور شد که حضرت زینب (س) تفسیر قرآن می‌گفت و حروف مقطعه را هم می‌توانست تفسیر کند، مانند «کهیصص» از آیات مشکلی که مفسران می‌گویند این حروف رمز بوده و تفسیرشان دشوار است.

- زینب (س) غلبه حق بر باطل را در روز عاشورا می‌دید**

عضو هیئت‌علمی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره) در ادامه با تأکید بر اینکه گویا زینب کبری (س) سنت غلبه حق بر باطل را در روز عاشورا می‌دید، گفت: یکی از شگفتی‌های سخنان حضرت که دال بر مرتبه بالای علمی و معنوی ایشان است، اینکه در پایان روز عاشورا عبدالله گفت: «كَيْفَ زَأَيْتَ صُغُغَ اللَّهِ بِأَخِيكَ، كار خدا را با برادرت چگونه دیدی؟ حضرت فرمودند: «ما زَأَيْتُ إِلَّا جَمِيلًا، من در کار خدا جز زیبایی ندیدم.» یعنی حضرت به او فماند مهلتی که خدا به آن‌ها داده از باب استدراج است اما چیزی که برای اهل بیت (ع) پیش آمده، زیبایی است، چراکه از مکتبی که می‌ماند، اسلام و جنبش شیعه قوی می‌شود و غیرت دینی مردم از خون حسین (ع) خواهد جوشید.

- زینب کبری (س) پشتوانه سیدالشهدا(ع)**

اعتکاف را تشریفاتی نکنیم

مسئله رخ بدهد، بنده در این نوشتار نمی‌خواهم دعوت سخنران و یا مداح و یا برگزارِ مراسم را نفی کنم، اما می‌خواهم به برگزارکنندگان اعتکاف‌های گوناگون متذکر بشوم که از فلسفه اصلی اعتکاف یعنی فرصت خلوت با خدا غافل نشوند و حداقل اگر نیمی از زمان اعتکاف را به برگزاری مراسم اختصاص داده‌اند، لااقل نیم دیگری از وقت را به اختیار خود مردم بگذارند و آن‌ها را تشویق کنند که با خدای خود خلوت کنند.

در این زمینه مستندات دینی فراوانی وجود دارد که خارج از حوصله این نوشتار است و هدف از بیان این مطلب، فقط طرح این دغدغه بود که البته شاید کارشناسان دینی دیگر نسبت به این مطلب نقدهایی هم داشته باشند، اما آنچه به ذهن این کمترین می‌رسد، دقت و توجه به این مهم هست که ((نگذاریم اعتکاف خالی از خلوت با خدا شود.)) تلاش کنیم اعتکاف را فرصتی برای خلوت و مناجات با خدا قرار دهیم.

در پایان تذکر این مهم ضروری است که این خلوت سه روزه، مقدمهای نورانی برای ارتقای همت و عزم مؤمنان جهت حضور در جامعه و دنیای سیاست و فعالیت‌های گوناگون اجتماعی، انقلابی و فرهنگی است.

این زندگی شهری مدرن، زمان اعتکاف بهترین ساعات غنیمتی خلوت با حضرت معبود معشوق است.

در هر حال، در این سال‌ها شاهدیم که فرد به محض اینکه وارد مسجد می‌شود، با برنامه‌های جمعی گوناگون مواجه می‌شود؛ مثلاً سحر برایش جلسه مناجات گذاشته‌اند، بعد از نماز صبح تلاوت قرآن گذاشته‌اند، قبل از اذان ظهر فلان شخص سخنرانی می‌کند، بعد از اذان ظهر فلان شخص مداحی می‌کند، هنگام عصر فرد دیگری برنامه دیگری را اجرا می‌کند و دوباره شب چهاردهم و شب پانزدهم و روز پانزدهم و اصلاً زمان خاصی برای اینکه این فرد بتواند با خدای خود خلوت کند یافت نمی‌شود.

در حدیثی نورانی از امام صادق علیه‌السلام نیز درباره فایده خلوت با خداوند آمده است: «صَاحِبُ الْغُرْلَةِ مُتَحَيِّصٌ بِخُصَنِ اللَّهِ وَ مُحْتَزٌّ بِعِزَّتِهِ قَبِيَا طُوبَى لِمَنْ تَقَوَّهْ بِهٖ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً؛ هرکه عزلت و گوشه‌گیری اختیار کرد، متحصن شد به حصار خداوند و خود را به حفظ و حراست الهی کشید، پس خوش‌با حال کسی که متفرد و یگانه شد به خدای خود در ظاهر و باطن.» (بحارالانوار، ج۶، ص۱۱۰)
به‌نظر می‌رسد حداقل باید تعدیلی در این

بودند، بدون تردید از آن حضرت حمایت کرد و تا انتها پای این تصمیم ایستاد، توضیح داد: زینب کبری (س) پرورش‌یافته مکتب رسالت و امامت بود؛ یعنی تا ۶ سالگی و زمان حیات رسول خدا (ص) در بیت ایشان بوده و بعد در مکتب حضرت زهرا (س)، علی‌بن‌ابیطالب (ع)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) قرار گرفت و شاگرد این دو برادر شد. بنابراین زینب سلام‌الله علیها پرورش‌یافته مکتب وحی بوده و پنج تن آل عبا را درک کرده و در روح بلندش تأثیر داشته است.

عضو هیئت‌علمی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی:

ابوبکر، اعلان حقانیت حاکمیت امیرالمؤمنین (ع) و اعلان ابطال اجماع بیشتر خواص بر سه خلیفه نخست بود.

■ **سه پیام مهم حضرت زینب (س) به تاریخ**
وی اضافه کرد: حضرت زینب کبری (س) نیز به تأسی از مادر خود سه پیام را به تاریخ سپرد؛ اعلان عدم مشروعیت حکومت امویان، اعلان مظلومیت و حقانیت نهضت سیدالشهدا (ع) و در نهایت محکومیت شخصیت‌ها و کوفیانی که بعد از دعوت حسین بن علی علیه‌السلام به خانه‌های خود خریدند.

■ **بصیرت، اطاعت تعبدی از امام زمان است**
سردبیر مجله علمی پژوهشی تاریخ اسلام در آیینۀ پژوهش با اشاره به سومین درسی که می‌توان از سیره زینب کبری (س) فراگرفت، یادآوری کرد: بصیرت این است که انسان نسبت به امام و ولی زمان خود تعبد داشته باشد و همواره از او دلیل و برهان نخواهد یا این‌طور نباشد که هر چه فهمید عمل کند و هر چه از فلسفه اقدامات او نفهمید اطاعت نکند! بسیاری از محبان امام حسین علیه‌السلام در آن عصر این‌طور بودند و حسین علیه‌السلام در کربلا دلیل می‌خواستند.

■ **زینب کبری(س) نفس اطاعت از امام زمان خود را پیروزی می‌دید**
سلیمانی سپس تأکید کرد: بسیاری از کوفیان و محبان مولا حسین علیه‌السلام گمان می‌کردند تنها راه پیروزی، غلبه فوری ظاهری بر خصم است، اما سیدالشهدا (ع) روی غلبه خون بر شمشیر حساب جدا باز کرده بود. مسئله‌ای که برای مردم آن عصر قابل فهم نبود. برای همین بسیاری از افرادی که در بند مشروط امام بودند و به دنبال استدلال می‌گشتند تا همراه شوند، جا ماندند اما زینب سلام‌الله علیها با نور ولایتی که در امام می‌دید دست از حمایت نکشید و نفس اطاعت از امام زمان خود را پیروزی می‌دید گرچه ثمره ظاهری هم قابل پیش‌بینی نبود و به‌نظر می‌رسد که باعث شد با تعبدی که داشت غروب روز عاشورا رازهای پنهان آن آرام کشف شود.

■ **ادب زینب (س) در مقابل پنج تن آل عا**
وی در خاتمه سخنان خود با تبیین چرایی پنهان ماندن شخصیت حضرت زینب (س) قبل از روز عاشورا، اظهار کرد: مسئله، ادب والای حضرت است؛ ایشان در زمان حیات پنج تن آل عبا خود با نشان نمی‌دهد و ادب ایشان باعث می‌شود در تاریخ آن دوره مطالب زیادی از او در دست ما نباشد. اما همان‌طور که عرض کردم بعد از غروب عاشورا شخصیت عظیم و منحصربه‌فرد حضرت تا همیشه تاریخ نمایان می‌شود.

اثری است که در اصلاح جامعه خود و آینه‌د بشريت دارند؛ بسیاری از خانم‌ها توانشان اداره زندگی شخصی خود و خانواده است که امری مقدس قلمداد می‌شود، برخی پا را فراتر گذاشته و فرزندان خوبی تربیت می‌کنند که این کار هم عبادت بزرگی است اما حضرت زینب سلام‌الله علیه در تاریخ و آینه‌د بشريت تأثیر گذاشت. اگر زینب کبری (س) را از تاریخ بگیریم کاروان امام حسین علیه‌السلام از غروب روز عاشورا بدون قافله‌سالار خواهد بود چون زینب سلام‌الله علیها با بیماری حضرت زین العابدین (ع) قافله‌سالار آن کاروان بود.

- اگر زینب (س) نبود پیام خون سیدالشهدا (ع) در گذر زمان دفن می‌شد**

سردبیر مجله علمی پژوهشی تاریخ اسلام در آیینۀ پژوهش ادامه داد: اگر زینب کبری (س) را از تاریخ بگیریم معلوم نیست که خون سیدالشهدا که ضامن بقای دین پیامبر خدا (ص) بوده در تاریخ می‌ماند یا نه. شاید اگر زینب (س) نبود پیام این خون در گذر زمان دفن می‌شد و از بین می‌رفت.

- دل‌های حق‌مداران متوجه حضرت زینب (س) است**

سلیمانی با این بیان که دل‌های حق‌مداران و رهروان حق متوجه حضرت زینب (س) است، اگرچه سخنان و مطالب زیادی از ایشان به جای نمانده، تصریح کرد: رویکرد ایشان از بعد از غروب عاشورا و خطبه‌هایی که در کوفه و شام خوانده و موجب بقای اثر نهضت سیدالشهدا (ع) شده، بزرگی حضرت را در خاندان اهل‌بیت (ع) نشان می‌دهد.

- اگر زینب (ع) با حسین (ع) همراه نمی‌شد نهضت عاشورا ضربه می‌خورد**

وی اضافه کرد: حضرت زینب (س) در همکاری با سیدالشهدا و موضع‌گیری‌های حساب‌شده تأثیر شگرفی در تاریخ گذاشته، اگر او با شخصیت والاّیی که در میان بنی‌هاشم و مردم آن عصر داشت با اباعبدالله (ع) نمی‌رفت، ضربه‌ای به حرکت آن حضرت وارد می‌شد که قابل رفع نبود اما ایشان نه‌تنها خودش به کربلا آمد بلکه دو فرزندش را هم آورد و مسئله مهم اینکه این امر بدون رضایت اباعبدالله علیه‌السلام هرگز مقدور نبود.

- زینب کبری (س) پرورش‌یافته مکتب رسالت و امامت**

این پژوهشگر و مدرس با تأکید بر اینکه عقیله بنی‌هاشم در ۵۵ سالگی و زمانی که بسیاری از افراد به درستی حرکت سیدالشهدا (ع) شک کرده

و در مسجد معتکف شده، مشغول روزه داری و شب زنده داری و تلاوت قرآن و نماز و عبادت باشم.

متأسفانه در سال‌های اخیر مراسم اعتکاف به‌شدت به سوی رویدادهای فرهنگی تغییر هویت پیدا کرده و مساجد در برگزاری رویدادهای بهتر از همدیگر سبقت می‌گیرند؛ به این معنا که هر مسجدی به دنبال دعوت کردن مداحان و منبری‌های مطرح‌تر و برگزاری جلسات بیشتر و استفاده از گروه تواش‌بج و مداح و سخنران و پخش کلیپ و مانند آن است.

و کم‌ترات دنیا چند روزی خالصانه خدا را عبادت بکنیم، اما الان کسی که معتکف می‌شود، اصلاً فرصت خلوت پیدا نمی‌کند؛ به تعبیر دیگر «ما فرصت طلایی خلوت در اعتکاف را از مؤمنان گرفته‌ایم!»

امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام در حدیثی فرموده‌اند: «فی الانفراد لیبادة الله کثوُرُ الأرباح؛ در خلوت کردن برای عبادت خدا، گنجینه‌های پر سودی است.» (میزان الحکمه، محقق محمدی ری شهری، ج ۷، ص ۳۷۵)

نخست گناهکاری را که توبه کرده و از گناهان خویش برگشته و از باطل به سوی حق حرکت کرده مورد محبت قرار دهند.

وی افزود: امت اسلامی حق ترد کردن فرد توبه‌کننده را ندارند، با حق ندارند بگویند به خاطر این گناهان سنگینی که انجام داده ای خدا تو را نمی‌بخشد! این کلام خلاف آیات الهی است. مرحوم علامه مجلسی روایتی را نقل می‌کند مبنی بر اینکه یک نفر به گناهکاری گفت به خدا بخشیده نمی‌شوی! خداوند به پیامبر آن زمان خطاب کرد برو نزد این متدین مقدس نما و بگو به چه دلیل به وجود من قسم خوری این گناهکار بخشیده نمی‌شود؟ من آن گناهکار را بخشیدم و از تو هم متنفر هستم.

وی با بیان اینکه انسان نباید در کار خدا

مراسم اعتکاف به سمت برگزاری رویدادهای فرهنگی تغییر هویت پیدا کرده و مساجد برای برگزاری رویدادهای بهتر از همدیگر سبقت می‌گیرند. نباید از فلسفه اصلی اعتکاف یعنی فرصت خلوت با خدا غافل شوییم.

حسین محمدی فام استاد دانشگاه ادیان و مذاهب قم طی یادداشتی با موضوع «اعتکاف» نوشت:

بسم الله الرحمن الرحيم (وَ عَهِدْنَا إِلَىٰ إِدْرِيسَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتُنَا لِلْعَاقِبِينَ وَالْعَاقِبِينَ وَالرَّجْعَ الشَّجُود)؛ و به ابراهیم و اسماعیل سفارش کردیم که حرم مرا پاکیزه دارید برای اهل ایمان که به طواف و اعتکاف حرم آیند و در آن نماز و طاعت خدا به جای آرند.

(بقره، ۱۲۵)
چند سالی است بنا دارم مطلب و دغدغهای را به رشته تحریر دربیآورم و در اختیار مراکز فرهنگی، بالاخص برگزارکنندگان مراسم اعتکاف، قرار بدهم تا حداقل روی آن فکر و تأمل شود.

به‌نظر می‌رسد در سال‌های اخیر فلسفه اعتکاف دچار فراموشی شده‌است؛ فلسفه اصلی اعتکاف، انقطاع از خلق و توجه تام به خالق است؛ یعنی شارع مقدس به ما پیشنهاد معتکف شدن در مسجد را داده است تا چند روزی ازهای و هوی دنیا و توجه به افراد و مخلوقات دست برداریم

سپهرغرب، گروه اندیشه؛ انصاریان گفت:کسی‌که گناهی انجام می‌دهد لازم نیست این سر را حتی نزد امام معصوم و یا عالم را بنی فاش کند، متأسفانه امروز برخی افراد با تبعیت از فرهنگ ابلیسی اقدام به آبرو بردن افراد می‌کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ حسین انصاریان استاد حوزه علمیه اظهار کرد: روایتی که امام صادق (ع) از پیامبر اکرم (ص) نقل فرمودند و کتاب‌های مهم شیعه این روایت را بیان کردند مبنی بر اینکه حضرت چهار مسأله مهم اخلاقی را به امت ارائه دادند. لفظ امت در کلام پیامبر اکرم (ص) است و به گروه خاصی سفارش نشده بلکه به همه زنان و مردان امت اسلام اطلاق می‌شود، ایشان فرمودند این چهار حق بر امت من لازم و ضروری است